

Dwustopniowy plan wynikowy

Numer lekcji	Temat lekcji	Lektura tekstu	Wymagania na poziom podstawowy Uczeń:	Wymagania na poziom ponadpodstawowy Uczeń:
1.	Jak będziemy pracować na lekcjach języka polskiego w klasie trzeciej?		<ul style="list-style-type: none"> – zna zasady organizacji pracy na lekcjach języka polskiego – zna zakres wymagań i kryteria oceniania na poziom podstawowy – orientuje się w układzie podręcznika i jego zakresie tematycznym – zna zestaw lektur i termin ich omawiania – wie, jak należy prowadzić zeszyt 	<ul style="list-style-type: none"> – zna zakres wymagań i kryteria oceniania na poziom ponadpodstawowy
Jak żyć?				
2.	Leszek Kołakowski <i>O tolerancji</i> – ćwiczenia w czytaniu ze zrozumieniem	L. Kołakowski, <i>O tolerancji</i>	<ul style="list-style-type: none"> – odpowiada na pytania zamieszczone pod fragmentem utworu – czyta tekst ze zrozumieniem 	<ul style="list-style-type: none"> – dzieli tekst na logiczne akapity – nadaje tytuły poszczególnym akapitom – układa pytania do tekstu – wypisuje z tekstu słowa, których znaczenia nie rozumie, wyjaśnia je na podstawie dostępnych źródeł
3.	Na podstawie tekstu Leszka Kołakowskiego <i>O tolerancji</i> rozważamy, jakie są granice tolerancji	L. Kołakowski, <i>O tolerancji</i>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu „tolerancja” – rozumie wagę tematu poruszonego w tekście – ustosunkowuje się do pytania postawionego w temacie – podaje przykłady tolerancji i nietolerancji 	<ul style="list-style-type: none"> – na podstawie całości tekstu wyjaśnia, czym jest tolerancja – pisze rozprawkę na temat tolerancyjności Polaków
4.–5.	Co już wiemy o zdaniach złożonych? Powtórzenie i usystematyzowanie wiadomości		<ul style="list-style-type: none"> – wymienia typy zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie – rozpoznaje rodzaje zdań współrzędnie i podrzędnie złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie nazywa zdania współrzędnie i podrzędnie złożone – podaje przykłady różnych typów zdań złożonych

			– sporządza wykresy zdań	
6.	Czy człowiekowi potrzebne jest doświadczenie rozpacz? Szukamy odpowiedzi w wierszu Jana Twardowskiego	J. Twardowski, <i>Oda do rozpacz</i>	– podaje synonimiczne określenia wyrazu „rozpacz” – wskazuje adresata utworu – opisuje na podstawie tekstu zachowania ludzkie wobec rozpacz	– wyszukuje w wierszu oksymorony – określa stosunek podmiotu lirycznego do rozpacz – wypowiada się w dowolnej formie pisemnej na temat rozpacz
7.	Historia pani i pana przedstawiona przez Adama Mickiewicza w balladzie <i>Lilije</i>	A. Mickiewicz, <i>Lilije</i>	– układa plan wydarzeń – opowiada treść ballady – wskazuje miejsce akcji – wyjaśnia tytuł utworu, odwołując się do jego treści	– dostrzega motyw winy i kary – omawia ludowość jako cechę ballady – ukazuje wpływ zbrodni na zachowanie bohaterki – omawia obowiązujące w świecie ballady zasady moralne i konsekwencje ich złamania – analizuje rolę przyrody w balladzie
8.–9.	Analizujemy wypowiedzenia wielokrotnie złożone		– wie, jakie wypowiedzenia nazywamy wypowiedziami wielokrotnie złożonymi – wymienia zasady, według których należy analizować budowę zdania wielokrotnie złożonego	– samodzielnie analizuje i sporządza wykresy zdań wielokrotnie złożonych
10.	Historia zakochanych przedstawiona przez Adama Mickiewicza w <i>Świteziance</i>	A. Mickiewicz, <i>Świtezianka</i>	– układa plan wydarzeń – opowiada treść ballady – określa czas i miejsce wydarzeń	– wie, że bohaterowie utworu to postaci nieokreślone – wyjaśnia rodowód tematyki utworu – wyjaśnia, że światem bohaterów rządzą surowe zasady moralne, oparte na przekonaniu, że złamanie przysięgi pociąga za sobą karę
11.	Jakie prawdy moralne zawarł Adam Mickiewicz w balladach?	A. Mickiewicz, <i>Lilije</i> , <i>Świtezianka</i>	– odtwarza treść ballad – omawia winę bohaterów i poniesione przez nich kary – podkreśla, że utwory wskazują istnienie surowych zasad	– wyjaśnia, że utwory odwołują się do moralności i wierzeń ludowych

			<p>moralnych, których złamanie zostaje zawsze ukarane: „Nie masz zbrodni bez kary”, „Bo kto przysięgę naruszy, Ach, biada jemu, za życia biada! I biada jego złej duszy!”</p>	
12.	Kształt artystyczny ballad Adama Mickiewicza	A. Mickiewicz, <i>Lilije, Świtezianka</i>	<ul style="list-style-type: none"> – podaje charakterystyczne cechy gatunkowe ballady – odnajduje cechy ballady w utworach Mickiewicza – przedstawia wyraźnie zarysowane fabuły utworów – rozróżnia motywy ludowe ballad oraz ludową fantastykę – omawia rolę opisów przyrody – wyjaśnia, że w obrębie świata przedstawionego przenikają się światy realistyczne i fantastyczne – podkreśla rolę dialogów – dostrzega tajemniczą atmosferę ballad – podaje cechy epickie ballady 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, że kształt artystyczny utworów wskazuje na charakterystyczny dla gatunku ballady rodzajowy synkretyzm (dramatyczne dialogi, obecność epickiego narratora i liryczne wyznania) – dowodzi, że ballada stanowi świadectwo romantycznego zafascynowania twórczością ludową – zna motywy grozy, tajemniczości i fantastyki
13.–14.	Wchodzimy w rolę badacza i zgłębiany wiedzę potrzebną do zredagowania rozprawki		<ul style="list-style-type: none"> – wykonuje poprawnie ćwiczenia słownikowo-frazeologiczne – konstruuje logiczną wypowiedź – formułuje temat rozprawki 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje wyrażenia określające stanowisko mówiącego – zna zasady redagowania rozprawki
15.–16.	„Nie ma winy bez kary” – redagujemy rozprawkę	A. Mickiewicz, <i>Lilije, Świtezianka</i>	<ul style="list-style-type: none"> – zna cechy rozprawki – zna główne schematy kompozycyjne rozprawki – stosuje odpowiedni język i styl w rozprawce – zachowuje właściwe proporcje poszczególnych części rozprawki 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia zasady, według których należy zredagować rozprawkę – samodzielnie redaguje rozprawkę na podany temat
17.–18.	Biblijna, poetycka i malarska wizja Sądu Ostatecznego	Biblia (fragm.), Cz. Miłosz, <i>Piosenka o końcu świata</i>	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia biblijną wizję końca świata – prezentuje wizję końca świata przedstawioną w 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje język wiersza i Apokalipsy – wyjaśnia, której wizji jest bliższa wizja

			wierszu Miłosza – opisuje dzieło malarskie	przedstawiona na obrazie
19.	W jaki sposób – według Czesława Miłosza – kończy się świat?	Cz. Miłosz, <i>Piosenka o końcu świata</i>	– analizuje teksty biblijne mówiące o końcu świata – przedstawia własne skojarzenia z końcem świata – dzieli się wrażeniami po lekturze wiersza – wyjaśnia, jaki charakter ma zestawienie wyrazów w tytule wiersza	– opisuje koniec świata przedstawiony w utworze – wyjaśnia definicję parafrazy – omawia język utworu – ustosunkowuje się do stwierdzenia, że w dniu końca świata – świat żyje swoim rytmem
20.	Analizujemy przykłady zdań wielokrotnie złożonych		– przy pomocy nauczyciela dokonuje analizy zdań wielokrotnie złożonych	– samodzielnie dokonuje analizy przykładowych wypowiedzeń wielokrotnie złożonych i sprawdza wykresy – wypisuje z tekstów zdania wielokrotnie złożone i dokonuje ich analizy składniowej
21.	Na czym polega świadectwo poety i poezji? – Czesława Miłosza <i>Który skrzywdziłeś</i>	Cz. Miłosz, <i>Który skrzywdziłeś</i>	– odczytuje sens przywołanych słów biblijnych (Ewangelia św. Mateusza) – określa adresata słów podmiotu lirycznego – charakteryzuje krzywdziciela i prostego człowieka – określa, jaką groźbę i do kogo skierowaną zawiera wiersz – charakteryzuje świat zobrazowany w liryku	– nazywa podobieństwa między wierszem i tekstem biblijnym – omawia rolę poety i poezji, jaką wyznacza w wierszu Miłosz – określa formę wiersza
22.	Nieodzowne elementy ludzkiego życia wskazuje Czesław Miłosz	Cz. Miłosz, <i>Wiara, Nadzieja</i>	– uzasadnia, czym jest wiara według podmiotu lirycznego wiersza Miłosza – opisuje, w jaki sposób podmiot liryczny przedstawia nadzieję – porównuje słownikowe znaczenie słów: „wiara”, „nadzieja”, „miłość” z poetyckim objaśnieniem – przywołuje frazeologizmy ze słowami „wiara” i „nadzieja”	– wyjaśnia, z czego według Miłosza wyrasta wiara – charakteryzuje język utworów – wypisuje z wierszy sformułowania będące złotymi myślami – redaguje tekst z wykorzystaniem frazeologizmów związanych z wiarą i nadzieją – opisuje dzieła sztuki i łączy je z omawianymi

				wartościami
23.–24.	Metaforyczny charakter opowiadania Sławomira Mrożka <i>Lew</i> .	S. Mrożek, <i>Lew</i>	<ul style="list-style-type: none"> – redaguje plan tekstu – odtwarza wydarzenia przedstawione w opowiadaniu – wyjaśnia, czym kieruje się bohater opowiadania (lew) – ocenia postawę lwa – definiuje, kogo określamy mianem oportunisty – w kilku zdaniach formułuje swoje poglądy na temat postawy oportunistycznej 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o stosunku tytułowego bohatera do innych lwów – rozumie znaczenie słowa „alibi” – rozróżnia mechanizmy zachowań ludzkich, o których mowa w opowiadaniu – podaje frazeologizmy oddające sytuację przedstawioną w opowiadaniu Mrożka
25.	O jakich zasadach interpunkcyjnych należy pamiętać w zdaniach wielokrotnie złożonych?		<ul style="list-style-type: none"> – objaśnia zasady interpunkcyjne stosowane w wypowiedzeniach wielokrotnie złożonych – we wskazanym tekście wstawia brakujące przecinki i uzasadnia ich użycie – zna zasady użycia średników i nawiasów 	<ul style="list-style-type: none"> – bezbłędnie uzupełnia przykładowe teksty przecinkami, średnikami i nawiasami
26.–27.	<i>Hymn</i> Jana Kochanowskiego wyrazem renesansowego optymizmu i wiary poety w Boga	J. Kochanowski, <i>Czego chcesz od nas, Panie</i>	<ul style="list-style-type: none"> – określa, kim jest podmiot liryczny wiersza i w czyim imieniu się wypowiada – przedstawia wizerunek Boga w świetle hymnu – wskazuje apostrofy i ich adresata – odczytuje wiersz jako wyraz miłości człowieka do Boga oraz wyraz renesansowego optymizmu i wiary poety 	<ul style="list-style-type: none"> – odnajduje cechy pieśni i hymnu w utworze – dowodzi, że utwór jest manifestem humanistycznej religijności
28.	Artysta i jego dzieło w świetle <i>Hymnu</i> Jana Kochanowskiego	J. Kochanowski, <i>Czego chcesz od nas, Panie</i>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, że <i>Hymn</i> to utwór między innymi o sztuce, artyście i jego dziele – w świetle utworu przedstawia Boga jako artystę, architekta – wskazuje topos <i>Deus artifex</i> – wyjaśnia, że podmiot liryczny chwali Boga 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega pokorę podmiotu lirycznego w odniesieniu do Boga i towarzyszące jej uwielbienie oraz szacunek – przedstawia koncepcję Boga i człowieka w świetle utworu

			przez pochwałę świata jako jego dzieła	
29.	Archaizmy		<ul style="list-style-type: none"> – wie, co to jest archaizm – potrafi wskazać archaizmy w tekście literackim 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje rodzaje archaizmów (fonetyczne, gramatyczne, znaczeniowe, składniowe) – podaje przykłady archaizmów
30.–31.	W jaki sposób dać świadectwo własnego człowieczeństwa, uczy Pan Cogito	Z. Herbert, <i>Przesłanie Pana Cogito</i>	<ul style="list-style-type: none"> – określa, kim jest podmiot liryczny i adresat – wymienia uczucia, które Pan Cogito nakazuje zachować – wyjaśnia, że celem życia jest dawanie świadectwa prawdzie – wskazuje nawiązania do tekstu biblijnego – wymienia cechy człowieka, który ma dać świadectwo – analizuje przesłanie tekstu – odczytuje wiersz jako kodeks etyki heroicznej, opartej na ujmowaniu ludzkiego losu w kategoriach tragedii i niekończącej się walki o dochowanie wierności postawie godnej człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia, jakie znaczenie ma znalezienie się w gronie wymienionych przez Herberta przodków – wyjaśnia, czemu ma być wierny człowiek, czemu się przeciwstawiać, dokąd iść oraz czym jest jego wędrówka
32.	Co obiecuje i o co prosi podmiot liryczny <i>Modlitwy o wschodzie słońca</i> ?	N. Tenenbaum, <i>Modlitwa o wschodzie słońca</i>	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje słowa, które pomagają określić adresata utworu – wyjaśnia, co obiecuje i o co prosi podmiot liryczny tekstu – charakteryzuje podmiot liryczny wiersza – dostrzega związek między dziełem Moneta a wierszem 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia tytuł utworu, odwołując się do jego treści – wyjaśnia, wobec kogo najczęściej okazuje się pogardę i nienawiść – omawia związki między utworem Kochanowskiego <i>Hymn do Boga</i> i tekstem Tenenbauma
33.–34.	Mowa zależna i niezależna		<ul style="list-style-type: none"> – wie, jakie rodzaje wypowiedzi składają się na mowę niezależną – przestrzega zasad interpunkcji przy stosowaniu mowy 	<ul style="list-style-type: none"> – zna zasady obowiązujące przy przekształcaniu mowy niezależnej w zależną – przekształca mowę niezależną w zależną i

			niezależnej – wie, jaka wypowiedź nazywana jest mową zależną	odwrotnie
35.	Postawa wobec bliźniego według świętego Pawła	Święty Paweł, <i>Miłość nieprzyjaciół</i> (List św. Pawła do Rzymian 12, 14–21)	– wyjaśnia, czego wymaga od człowieka postawa zalecana przez św. Pawła – przedstawia swoje refleksje na temat takiej postawy wobec bliźniego i jej przestrzegania w dzisiejszych czasach – przestrzega zasad obowiązujących w dyskusji	– przedstawia sylwetkę księdza Jerzego Popiełuszki, w nawiązaniu do analizy Listu św. Pawła – wyjaśnia, dlaczego dążenie do prawdy było tak ważne dla ks. Popiełuszki – przywołuje kontekst historyczny i polityczny dla czasów duszpasterskiej działalności ks. Popiełuszki – podaje wyrazy bliskoznaczne do wyrazu <i>wolność</i> oraz związki frazeologiczne, w których występuje
36.–37.	Sens „Tajemnicy Szczęścia” wyjaśnia Paulo Coelho	P. Coelho, <i>Alchemik</i>	– opowiada treść fragmentu utworu – wskazuje w utworze elementy fantastyczne i realistyczne – wyjaśnia, kim jest młody bohater i czego poszukuje – tłumaczy, odwołując się do wypowiedzi bohatera, na czym polega „największe kłamstwo świata” – wyjaśnia, czym jest „Własna Legenda”	– wyjaśnia, czym są „Dusza Wszechświata” i „Zasada Przychylności” – odwołując się do tekstu, wyjaśnia sens „Tajemnicy Szczęścia” – analizuje wskazania zawarte w tekście – orientuje się w biografii twórcy – wskazuje związek między obrazem a utworem
38.	Jaką postawę wobec życia przyjął Herman Gombiner? Analizujemy fragment opowiadania Isaaka Singera <i>Korespondent</i>	I. B. Singer, <i>Korespondent</i>	– opowiada o sytuacji, w jakiej znalazł się bohater opowiadania – przedstawia reakcję Hermana Gombinera na zaistniałą sytuację – ocenia zachowanie bohatera	– wyjaśnia, w jaki sposób utwór Singer odpowiada na pytanie, jak żyć – formułuje na podstawie opowiadania dobrą radę w formie sentencji lub złotej myśli
39.	Jak żyć? Nasze refleksje na temat		– przedstawia swoje refleksje na temat	– prezentuje swoje opinie na forum

	poznanych utworów		poznanych utworów – w kilku zdaniach zapisuje swoje refleksje, argumenty i opinie	klasowym – przestrzega zasad obowiązujących w czasie dyskusji
40.–41.	Praca klasowa – rozprawka		– czyta ze zrozumieniem polecenia – wybiera zadania – formułuje tezę rozprawki – tworzy rozprawkę według głównych schematów kompozycyjnych	– pisze samodzielnie rzeczową i logiczną rozprawkę, posługując się odpowiednim językiem i stylem – zachowuje właściwe proporcje między poszczególnymi częściami rozprawki
42.	Czy sztuka recenzji jest łatwa, czy trudna? Oceniamy prace klasowe		– dostrzega w pracy własnej i kolegów popełnione błędy – analizuje i koryguje popełnione błędy	– dokonuje klasyfikacji popełnionych błędów

W co wierzę – nieustanne wybory

43.–44.	Dzieje rodu Labdakidów przedstawione przez Jana Parandowskiego	J. Parandowski, <i>Mitologia</i>	– pisze plan mitu – opowiada dzieje rodu Labdakidów – rysuje drzewo genealogiczne rodu Labdakidów – objaśnia, korzystając ze <i>Słownika mitów i tradycji kultury</i> , hasła „fatum” i „mojra” – gromadzi wyrażenia i zwroty określające Edypa	– wyjaśnia, dlaczego Edyp nie mógł przeciwstawić się słowom wyroczni – nazywa zbrodnie, których dopuścił się Edyp – rysuje wizerunek Sfinksa na podstawie opisu zawartego w micie
45.	Co należy wiedzieć o tragedii – wyjaśnia Arystoteles	Arystoteles, <i>O tragedii</i>	– podaje informacje o filozofie – wymienia cechy tragedii opisane przez Arystotelesa	– wskazuje w <i>Antygonie</i> cechy tragedii przedstawione w <i>Poetyce</i> przez Arystotelesa
46.	Geneza teatru antycznego		– wie, że geneza teatru antycznego wiąże się z kultem Dionizosa – opisuje postać Dionizosa – rozróżnia Wielkie i Małe Dionizje – wie, kiedy powstał pierwszy teatr w Atenach – opisuje wygląd teatru	– objaśnia, na czym polegały Wielkie i Małe Dionizje – sprawnie posługuje się terminami związanymi z teatrem antycznym: parodos, orchestra, skene, proskenion

			antycznego	
47.	Budowa i cechy tragedii antycznej na przykładzie <i>Antyfony</i>	Sofokles, <i>Antyfony</i>	– przedstawia układ tragedii antycznej (prologos, parodos, epejsodia, stasimony, exodos) – wymienia konflikt tragiczny jako oś konstrukcyjną tragedii – wymienia zasady obowiązujące w dramacie – wyjaśnia pojęcie <i>katharsis</i>	– opowiada treść poszczególnych części tragedii – objaśnia poszczególne zasady obowiązujące w dramacie, odwołując się do treści <i>Antyfony</i>
48.	Konflikt prawa i władzy w <i>Antyfonie</i> Sofoklesa	Sofokles, <i>Antyfony</i>	– podejmuje próbę oceny bohaterów dramatu Sofoklesa – wskazuje na postępowanie bohaterki jako wynik wewnętrznego nakazu moralnego – obrazuje sytuację konfliktu tragicznego	– wskazuje na utwór jako głos w dyskusji dotyczącej kwestii prawa i władzy – wyjaśnia, na czym polega tragizm <i>Antyfony</i>
49.	<i>Antyfony</i> jako dramat sprzecznych racji	Sofokles, <i>Antyfony</i>	– wymienia racje Kreona i <i>Antyfony</i> – odczytuje utwór jako dramat sprzecznych racji	– prezentuje racje Kreona i <i>Antyfony</i> , cytując właściwe fragmenty utworu
50.	<i>Antyfony</i> Sofoklesa jako lekcja dla sprawujących władzę	Sofokles, <i>Antyfony</i>	– wymienia pytania postawione przez Sofoklesa w <i>Antyfonie</i> – wskazuje na ich aktualność w każdej czasoprzestrzeni	– wyjaśnia, jakie wskazówki dla sprawujących władzę zawiera utwór Sofoklesa
51.–52.	Poznajemy tajniki onomastyki		– wie, czym zajmuje się onomastyka – zna zasady pisowni nazw własnych	– właściwie zapisuje adresy – klasyfikuje wskazane miejscowości lub ulice klasyfikuje do odpowiednich grup znaczeniowych
53.–54.	Pisarka pozytywistyczna jakiej nie znamy. Gabriela Pauszer-Klonowska <i>Dziedziczka Ludwinowa</i>	G. Pauszer-Klonowska, <i>Dziedziczka Ludwinowi</i> , fragmenty utworu <i>Pani Eliza</i>	– opowiada fragment tekstu – charakteryzuje Elizę Orzeszkową nie tylko jako pisarkę pozytywistyczną	– charakteryzuje Elizę Orzeszkową jako działaczkę patriotyczną, kobietę niepokorną i odważną, próbującą sprostać problemom swego czasu
55.	Jedziemy do Piwnicznej czy do Jabłonny? Ćwiczenia w odmianie nazw		– zna zasady odmiany nazw miejscowych – sprawnie korzysta ze słownika poprawnej	– stosuje wiedzę o odmianie nazw miejscowych w ćwiczeniach

	miejscowych		polszczyzny – podejmuje próbę tworzenia wierszyków ułatwiających zapamiętanie właściwej odmiany nazw miejscowych	praktycznych – układa wierszyki ułatwiające zapamiętanie właściwej odmiany nazw miejscowych
56.–57.	Wybory Julii i Janiny – analizujemy fragmenty tekstu Joanny Olczak-Ronikier <i>W ogrodzie pamięci</i>	J. Olczak-Ronikier, <i>W ogrodzie pamięci</i>	– opowiada o wyborach, jakich musiały dokonać Julia i Janina – uzasadnia, czym kierowały się bohaterki, podejmując decyzje	– opisuje uczucia towarzyszące bohaterkom przy podejmowaniu decyzji – ocenia wybory Julii i Janiny, dokonuje zestawienia zysków i strat obu bohaterek
58.	Zasady pisowni i odmiany nazw miejscowych – ćwiczenia utrwalające		– zna zasady pisowni przymiotników utworzonych od nazw miejscowych – tworzy przymiotniki od nazw miejscowych	– tworzy teksty ćwiczeń utrwalających wiadomości z zakresu pisowni i odmiany nazw miejscowych
59.	Dedał czy Ikar? – po czyjej stronie zdaje się opowiadać poeta w wierszu <i>Prawa i obowiązki</i>	T. Różewicz, <i>Prawa i obowiązki</i>	– wyróżnia w wierszu części kompozycyjne – określa, kim jest podmiot liryczny wiersza – dostrzega, że wiersz jest pytaniem nie tylko o prawa i obowiązki wobec losu innych, ale także o powinności i zadania poety – pisze pracę na temat praw i obowiązków człowieka, odwołując się do przykładów literackich, malarskich i filmowych	– wyjaśnia, jakie znaczenie dla tekstu ma jego ukształtowanie składniowe – przedstawia refleksje poety wywołane wpływem czasu – wskazuje obecność tradycji w literaturze
60.	Piszemy podanie		– wie, czym charakteryzuje się podanie jako pismo urzędowe – wie, jak poprawnie napisać podanie – zna i poprawnie używa zwrotów grzecznościowych	– wie, czym charakteryzuje się język urzędowy i informacyjny
61.	Na czym polega elegancja i kultura języka?	A. Markowski, <i>Elegancja w języku</i>	– wskazuje, które zachowania językowe oceniamy jako etyczne, a które jako nieetyczne – wie, czym jest etykieta językowa	– prezentuje stanowisko profesora A. Markowskiego na temat elegancji językowej – redaguje rozprawkę na temat: Elegancja w

			<ul style="list-style-type: none"> – używa zwrotów grzecznościowych zgodnie z etykietą językową – czyta ze zrozumieniem artykuł A. Markowskiego <i>Elegancja w języku</i> – wyjaśnia, czym jest kultura języka – określa swój stosunek do języka i dbania o językowe zachowania etyczne 	<p>języku – zjawisko bliskie czy odległe środowisku młodzieżowemu?</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia argumenty za koniecznością dbania o kulturę języka
62.	„Sami musimy nadać naszemu życiu sens” – analizujemy fragment książki J. Gaardera <i>Świat Zofii</i>	J. Gaarder, <i>Świat Zofii</i> (fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> – formułuje główną myśl tekstu – na podstawie tekstu przedstawia poglądy filozofa J. P. Sartre’a – omawia aspekt dokonywania wyborów wskazany przez Sartre’a 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia swoje uczucia i refleksje związane z wypowiedzią filozofa Sartre’a – zabiera głos w dyskusji na temat rozważań Sartre’a i umiejętnie argumentuje swoje stanowisko – orientuje się w biografii Gaardera
63.–64.	Klasówka ze „ściąga”		<ul style="list-style-type: none"> – umie dokonać wyboru zadania, – rozumie polecenia zawarte w instrukcji, – przestrzega ustalonych zasad pracy, – przygotowuje „ściąga” 	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi samodzielnie dotrzeć do potrzebnych informacji na wybrany temat, zgromadzić je, przeanalizować i dokonać selekcji, – sporządza bibliografię
Uczucia				
65.	Dramat szekspirowski	W. Szekspir, <i>Romeo i Julia</i>	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi wyjaśnić, gdzie ukształtował się dramat szekspirowski – wymienia najważniejsze cechy dramatu szekspirowskiego – objaśnia realia konfliktu tragicznego 	<ul style="list-style-type: none"> – objaśnia cechy dramatu szekspirowskiego – prezentuje cel dramatu szekspirowskiego
66.–67.	„Miłość skazana na śmierć przez nienawiść” – w kręgu problematyki Romea i	W. Szekspir, <i>Romeo i Julia</i>	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza przebieg wydarzeń – opowiada o uczuciach i przeżyciach Romea i Julii 	<ul style="list-style-type: none"> – dokonuje inscenizacji wybranego fragmentu utworu – wyjaśnia, na czym

	Julii		<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, kto jest winien śmierci bohaterów – podejmuje próby stworzenia własnych losów bohaterów – przedstawia, jak w obecnej rzeczywistości wyglądałyby losy bohaterów 	polega ponadczasowość dzieła
68.–69.	Na czym polegał dramat Romea i Julii?	W. Szekspir, <i>Romeo i Julia</i>	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia myśl przewodnią utworu – wyjaśnia, dlaczego losy Romea i Julii są tragiczne 	<ul style="list-style-type: none"> – zabiera głos w dyskusji, umiejętnie argumentując własne stanowisko – porównuje adaptację filmową dramatu z tekstem Szekspira – wskazuje zmiany dokonane przez reżysera – pisze recenzję filmu
70.	Wyrazy nacechowane emocjonalnie		<ul style="list-style-type: none"> – definiuje zdrobnienia, spieszczenia i zgrubienia – wyjaśnia, z jakim zabarwieniem uczuciowym łączy się używanie tych wyrazów – podaje przykłady zdrobnień, spieszczeń i zgrubień – przywołuje sytuacje, w których używa się wyrazów nacechowanych emocjonalnie 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia wypowiedzenia, wskazując, kiedy używanie zdrobnień lub spieszczeń jest dopuszczalne, a kiedy jest nadużyciem językowym – dokonuje przekształceń tekstu, w celu oddania emocji pozytywnych i negatywnych poprzez użycie odpowiednich zdrobnień, spieszczeń i zgrubień
71.–72.	Ćwiczenia ortograficzne kluczem do sukcesu		<ul style="list-style-type: none"> – zna zasady użycia dużej i małej litery w nazwach mieszkańców miast, kontynentów, krajów – tworzy nazwy mieszkańców od podanych nazw – wyjaśnia, w jaki sposób tworzone są nazwiska żon, córek, małżeństw 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie zapisuje nazwy mieszkańców – zna sposób zapisu imion i nazwisk
73.	Spojrzenie Cypriana Norwida na losy Romea i Julii przez pryzmat uczuć i nauki	C. Norwid, <i>W Weronie</i>	<ul style="list-style-type: none"> – określa, gdzie znajduje się podmiot liryczny utworu – określa sytuację liryczną i nastrój wiersza – przedstawia poglądy podmiotu lirycznego na 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje w wierszu metafory i określa ich funkcje – dokonuje przekładu intersemiotycznego – omawia budowę wersyfikacyjną utworu

			temat nauki i uczuć – dostrzega rytmikę wiersza	
74.	Co to jest miłość? – wyjaśnia Jonasz Kofta	J. Kofta, <i>Co to jest miłość</i>	– określa, kim jest podmiot liryczny, uzasadnia swoją odpowiedź umiejętnie dobranym cytatem – porównuje encyklopedyczne znaczenie słowa „miłość” z tekstem wiersza	– podejmuje próbę odpowiedzi na pytania stawiane przez podmiot liryczny – wyjaśnia, czym jest miłość w rozumieniu Kofty
75.	O czym opowiada utwór Bolesława Prusa <i>Kamizelka</i> ?	B. Prus, <i>Kamizelka</i>	– układa plan wydarzeń – odtwarza treść noweli – odnajduje narratora – wymienia bohaterów	– opowiada o bohaterach – precyzuje tematykę utworu – omawia cechy gatunkowe noweli na przykładzie <i>Kamizelki</i> – definiuje pojęcie „dygresja” i wskazuje dygresje w tekście
76.–77.	W jaki sposób tytułowa kamizelka stała się sprawdzianem z miłości?	B. Prus, <i>Kamizelka</i>	– charakteryzuje narratora i bohaterów – uzasadnia powód zakupu kamizelki przez narratora – wyjaśnia rolę motywu kamizelki	– określa funkcję momentów lirycznych w utworze – odpowiada na pytanie postawione w temacie – redaguje nowelę, wykorzystując wybrany przedmiot jako motyw przewodni
78.	Czy kłamstwo może być usprawiedliwione?	B. Prus, <i>Kamizelka</i>	– przywołuje sytuację przedstawioną w noweli – podejmuje próbę wyjaśnienia, dlaczego bohaterowie wzajemnie się oszukiwali, z czego to wynikało i o czym świadczyło	– ocenia postępowanie żony i męża – rozstrzyga, czy bohaterowie mieli rację, wzajemnie się okłamując – odwołuje się do zasad etyki, prezentując własne stanowisko wobec kłamstwa
79.	Odmiana nazwisk		– zna zasady odmiany polskich nazwisk – poprawnie odmienia nazwiska	– uzupełnia zdania prawidłowymi formami nazwisk
80.–81.	Czego symbolem stali się Orfeusz i Eurydyka?	J. Parandowski, <i>Orfeusz i Eurydyka</i>	– na podstawie mitu i słowników podaje podstawowe informacje o Orfeuszu i Eurydyce oraz innych postaciach pojawiających się w micie	– opisuje uczucia kierujące Orfeuszem pragnącym odzyskać żonę – wyjaśnia, dlaczego Orfeusz nie dotrzymał warunków umowy

				<ul style="list-style-type: none"> – określa, jakie prawdy o ludziach zawiera mit – posługuje się związkami frazeologicznymi z wyrazem „miłość”
82.	Emocje, wzajemna fascynacja i piękno świata – czyli relacja z malinowego chruśniaka	B. Leśmian, <i>W malinowym chruśniaku</i>	<ul style="list-style-type: none"> – określa, kim jest podmiot liryczny – opisuje bohaterów utworu – określa sytuację liryczną przedstawioną w utworze – omawia, z jakiej perspektywy opisywana jest przyroda – wskazuje uczucia, emocje i namiętności w wierszu – cytuje fragmenty odnoszące się do zmysłów czytelnika (wzrok, słuch, węch, smak, dotyk) 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia wersyfikację utworu – wyjaśnia, jaki efekt uzyskał poeta, tak konstruując utwór – wykorzystuje analizę obrazów jako kontekst interpretacyjny wiersza
83.–84.	Szczypta ortografii		<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jak zapisujemy przymiotniki pochodzące od nazw osobowych będących rzeczownikami pospolitymi – objaśnia, jak zapisujemy przymiotniki określające przynależność do kogoś, a jak przymiotniki oznaczające charakterystyczne cechy 	<ul style="list-style-type: none"> – zdobytą wiedzę wykorzystuje do poprawnego wykonania ćwiczenia
85.–86.	<i>Do trupa</i> Jana Andrzeja Morsztyna – wierszem w duchu epoki	J. Morsztyn, <i>Do trupa</i>	<ul style="list-style-type: none"> – omawia sytuację liryczną w utworze – porównuje stany emocjonalne zakochanego i trupa – wyjaśnia, czyja sytuacja, zdaniem podmiotu lirycznego, jest lepsza 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje dominantę kompozycyjną utworu – wyjaśnia, dlaczego miłość i śmierć zostały zestawione i porównane przez poetę – określa gatunek wiersza – podaje charakterystyczne cechy wiersza barokowego na przykładzie utworu
87.–88.	Zgłębiamy naszą wiedzę o synonimach i homonimach		<ul style="list-style-type: none"> – wie, co to jest synonim – podaje przykłady synonimów – omawia różnice między 	<ul style="list-style-type: none"> – do wskazanych przykładów dopisuje synonimy – przygotowuje wykład

			<p>synonimami</p> <ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady synonimów grupujących się wokół poszczególnych znaczeń wyrazu – wie, że synonimy są wyrazami pochodzenia rodzimego i obcego – zna synonimy utworzone za pomocą przedrostka „nie” – rozróżnia grupę wyrazów bliskoznacznych, których używa się w znaczeniu przenośnym – wie, że są wyrazy, które mają wspólną podstawę słowotwórczą, ale nie są synonimami, podaje ich przykłady – definiuje homonimy – podaje przykłady homonimów 	<p>o synonimach, podaje właściwe przykłady, formułuje wnioski</p> <ul style="list-style-type: none"> – sprawnie korzysta ze słowników – uzasadnia pisownię wyrazów będących homonimami
89.	Do jakich przemyśleń skłania wiersz Leopolda Staffa?	L. Staff, *** (<i>Więc można kochać</i>)	<ul style="list-style-type: none"> – wypowiada się na temat wiersza – wskazuje w wierszu środki artystyczne i wyjaśnia ich funkcje – charakteryzuje podmiot liryczny utworu i stan jego uczuć – rozpoznaje i wskazuje cechy gatunkowe tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, co to jest incipit – objaśnia, na czym polega budowa kłamrowa utworu – ustosunkowuje się do konkluzji zawartej w ostatnim wersie utworu
90.	Czy antonimy są nam potrzebne?		<ul style="list-style-type: none"> – wie, co to jest antonim – podaje przykłady wyrazów przeciwstawnych 	<ul style="list-style-type: none"> – do podanych przykładów dopisuje wyrazy przeciwstawne – przywołuje teksty reklam zawierające antonimy oraz cel ich zastosowania – dostrzega zjawisko antonimii w przysłowiach, sentencjach i złotych myślach – odpowiada na pytanie, czy antonimy przeszkadzają, czy pomagają użytkownikom

				języka, i uzasadnia swoje zdanie
91.–92.	Redagujemy pisma urzędowe		– potrafi wypełnić kwestionariusz – zna zasady redagowania CV i listu motywacyjnego	– pisze list motywacyjny i CV
93.–94.	„Rozum bez czucia jest ślepy” – czyli życie w towarzystwie emocji	D. Goleman, <i>Po co nam emocje?</i>	– rozumie termin „etymologia” – wyjaśnia etymologię słowa „emocja” – opowiada, jaką rolę, według D. Golemana, spełniają emocje – przedstawia opinie D. Golemana o zdrowym rozsądku	– w formie rozprawki wypowiada się na temat opinii poety i naukowca o uczuciach
95.–96.	Gdyby egzamin gimnazjalny był dziś... Praca klasowa sprawdzająca nasze wiadomości i umiejętności		– analizuje przykładowe arkusze egzaminacyjne – zna zasady udzielania odpowiedzi na pytania zawarte w arkuszach egzaminacyjnych – rozumie polecenia zawarte w przykładowych arkuszach egzaminacyjnych – podejmuje próbę rozwiązania przykładowego arkusza egzaminacyjnego	– właściwie planuje i wykorzystuje czas przeznaczony na pracę – samodzielnie rozwiązuje zadania proponowane w przykładowych arkuszach egzaminacyjnych – wykazuje się wiedzą i umiejętnościami niezbędnymi do rozwiązania arkusza egzaminacyjnego
97.–98.	Egzamin! Jakie to proste. Analiza prac klasowych sprawdzających wiadomości i umiejętności		– zna zasady wypełniania arkusza egzaminacyjnego – dostrzega popełnione błędy i braki w wiadomościach oraz umiejętnościach – dokonuje samooceny	– zwraca uwagę na czynności organizacyjne i właściwe gospodarowanie czasem – formułuje zasady poprawnego rozwiązania arkusza egzaminacyjnego
Zachwyty nad życiem, przyrodą, sztuką				
99.	W czym przejawia się piękno świata?		– przedstawia własne odczucia związane z zachwytem nad otaczającym światem – opisuje emocje towarzyszące chwili zachwyty	– prezentuje własne stanowisko w dyskusji na temat: „W czym przejawia się piękno świata?”
100.–101.	Refleksje nad egzystencją człowieka	W. Szymborska, <i>Nic dwa razy</i>	– określa, kim jest podmiot liryczny	– określa postawę podmiotu lirycznego

	zawarte w poezji Wisławy Szymborskiej		<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia prawdy życiowe wypowiedziane przez osobę mówiącą w wierszu – wymienia, jakie momenty z życia wspomina podmiot liryczny – wypisuje z wiersza złote myśli – wskazuje w wierszu paradoksy 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jakie znaczenie dla tekstu ma jego budowa składniowa – opisuje obraz poetycki zawarty w wierszu Szymborskiej
102.	Jeszcze raz o zapożyczeniach		<ul style="list-style-type: none"> – podaje znaczenie przykładowych wyrażen – ze wskazanymi wyrazami układa zdania w taki sposób, by wykazać różnice znaczeniowe – wyjaśnia, że zapożyczane są nie tylko pojedyncze słowa, ale i całe sentencje 	<ul style="list-style-type: none"> – sprawnie korzysta ze słownika wyrazów obcych – przedstawia swoje stanowisko wobec zapożyczeń językowych
103.	„O, cóż jest piękniejszego niż wysokie drzewa!” – podziwiamy piękno natury zobrazowane przez Leopolda Staffa	L. Staff, <i>Wysokie drzewa</i>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jakie uczucie dominuje w wypowiedzi podmiotu lirycznego – wskazuje w wierszu środki poetyckie i określa ich funkcje – wyjaśnia, do jakich zmysłów odwołuje się podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia budowę wersyfikacyjną utworu – wyjaśnia, czemu służy bogactwo rozmaitych środków występujących w wierszu – zalicza utwór do właściwego typu liryki – orientuje się w biografii twórczej Staffa – przywołuje inne utwory poety i określa charakter jego twórczości
104.	Poetycki obraz nocy w wierszu Kazimiery Hłakowiczówny	K. Hłakowiczówna, <i>Noc</i>	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje sposób przedstawienia nocy przez poetkę – omawia nastrój wiersza – wykonuje ilustrację do utworu – dokonuje właściwej interpretacji głosowej wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia budowę wiersza – prezentuje sylwetkę twórczą Hłakowiczówny
105.	Eksperymenty poetyckie i zabawy słowem w poezji Mirona Białoszewskiego	M. Białoszewski, <i>Ach, gdyby, gdyby nawet piec zabrali...</i>	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia swoje refleksje po lekturze wiersza – czyta wiersz, stosując różne sposoby 	<ul style="list-style-type: none"> – określa emocje podmiotu lirycznego – analizuje stany uczuciowe podmiotu lirycznego i wyjaśnia,

			interpretacji głosowej – wyjaśnia, kim jest osoba mówiąca, na czym skupia swoją uwagę i w jakiej sytuacji się znajduje – opisuje wydarzenia przedstawione w wierszu	czy jest on optymistą, czy pesymistą – wyjaśnia, jakie eksperymenty poetyckie i zabawy słowem zastosował Białoszewski w poezji
106.	Wiersze Mirona Białoszewskiego przykładem poezji lingwistyczne	M. Białoszewski, <i>Namuzowywanie</i>	– wie, kim były w starożytnej Grecji muzy – określa podmiot liryczny utworu – wskazuje apostrofę i prośbę w niej zawartą – wykazuje się wiadomościami ze słowotwórstwa – poddaje wiersz analizie słowotwórczej	– czyta wiersz, stosując różne sposoby interpretacji głosowej – wskazuje w tekście neologizmy poetyckie i określa ich funkcje
107.	Czym są neologizmy?		– wyjaśnia, czym są neologizmy i podaje ich synonimiczne określenie – wskazuje różnice między neologizmem a błędem językowym – dokonuje podziału neologizmów – zna zasady oceny poprawności neologizmów i stosuje je w ćwiczeniach praktycznych – określa funkcję neologizmów artystycznych	– ilustruje zjawisko powstawania neologizmów słowotwórczych – tworzy własne neologizmy, uwzględniając kryteria poprawności – wskazuje we współczesnych tekstach przykłady neologizmów i podejmuje próby ich klasyfikacji
108.	Pytania i wątpliwości w poezji Wisławy Szymborskiej	W. Szymborska, <i>Niektórzy lubią poezję</i>	– omawia poszczególne strofy utworu – wyjaśnia, jakie znaczenie dla interpretacji utworu ma jego forma graficzna – przedstawia zdanie podmiotu lirycznego na temat poezji – wskazuje w wierszu paradoksy, zaprzeczenia, niejednoznaczne odpowiedzi	– udowadnia, że Szymborska to poetka, która zadaje pytania i ma wiele wątpliwości – prezentuje sylwetkę twórczą poetki
109.	A czy my lubimy poezję?		– podejmuje próbę zdefiniowania poezji – wypowiada się na temat	– tworzy mapę mentalną do wyrazu „poezja” – wypowiada się na

			własnych preferencji czytelnicy	temat ewentualnej niechęci ludzi do poezji – podejmuje próbę napisania własnego tekstu poetyckiego
110.	Wisława Szymborska – „pierwsza dama poezji polskiej”		– przywołuje znane z edukacji szkolnej utwory Szymborskiej i omawia ich tematykę – przygotowuje referat dotyczący życia i twórczości poetki – redaguje kilkudziesięciu informację o historii Nagrody Nobla – redaguje zaproszenie i podziękowanie	– redaguje scenariusz spotkania z poetką – przygotowuje pytania do wywiadu
111.– 112.	Związki frazeologiczne		– podaje definicję związku frazeologicznego – podaje przykłady związków frazeologicznych – wskazuje różny rodowód związków frazeologicznych – wyróżnia wśród frazeologizmów trzy grupy: wyrażenia, zwroty, frazy	– wyjaśnia znaczenie przykładowych związków frazeologicznych i wskazuje ich rodowód – zastępuje przykładowe określenia odpowiednimi frazeologizmami – dopisuje do wskazanych związków frazeologicznych związki o znaczeniu przeciwnym – pisze opowiadanie na temat: „Czego oczy nie widzą, tego sercu nie żal”, używając frazeologizmów
113.	Jakie tematy pomija w swojej twórczości podmiot liryczny wiersza <i>O wróblu</i> ?	J. Twardowski, <i>O wróblu</i>	– określa, kim jest podmiot liryczny utworu – wskazuje tematy, które pomija podmiot liryczny w swojej twórczości – wie, o czym potrafi pisać podmiot liryczny – zapisuje cechy kojarzące się z wróblem – odnajduje w utworze sformułowania dziwne, zaskakujące, nietypowe – wskazuje połączenia charakterystyczne dla języka codziennego,	– wskazuje przedmiot zainteresowań podmiotu lirycznego – wyjaśnia, co decyduje o tym, że tekst Twardowskiego jest wierszem – omawia język utworu

			potocznego	
114.	„...a życie nasze jednakowo niespokojne i malutkie” – wyznaje podmiot liryczny w wierszu Jana Twardowskiego	J. Twardowski, <i>Mrówko ważko biedronko</i>	<ul style="list-style-type: none"> – określa charakter poszczególnych strof i ich wymowę – wskazuje podobieństwa i różnice między życiem zwierząt i ludzi – wymienia wartości, które są najważniejsze dla podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> – odczytuje refleksję zawartą w utworze – wstawia w wierszu znaki interpunkcyjne – wyjaśnia, w jaki sposób obecność interpunkcji wpływa na interpretację wiersza
115.	O związkach frazeologicznych jeszcze raz		<ul style="list-style-type: none"> – zna najczęściej używane związki frazeologiczne – wie, z jakich powodów powstają błędy frazeologiczne – tworzy tekst na dowolny temat, stosując frazeologizmy 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawia błędy w podanych związkach frazeologicznych – poprawnie posługuje się frazeologizmami – formułuje wnioski dotyczące roli związków frazeologicznych w języku – wykonuje ilustracje do wybranych frazeologizmów
116.– 117.	Utwór Stanisława Lema przykładem literatury <i>science fiction</i>	S. Lem, <i>Dzienniki gwiazdowe: podróż siódma</i>	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje narratora opowiadania – określa czas i miejsce akcji – ustala, co jest tematem opowiadania – nadaje tytuł opowiadaniu – prezentuje swoją opinię na temat przedstawionej historii 	<ul style="list-style-type: none"> – określa charakter utworu – podaje charakterystyczne cechy utworów należących do nurtu <i>science fiction</i> – podejmuje próbę napisania opowiadania <i>science fiction</i>
118.	O akcencie i intonacji		<ul style="list-style-type: none"> – podaje definicję intonacji i akcentu – wymienia zasady akcentowania w języku polskim – poprawnie akcentuje wskazane wyrazy – wyjaśnia, na czym polega akcent zdaniowy – odczytuje z właściwą intonacją wskazane zdania 	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowuje zestaw ćwiczeń do doskonalenia prawidłowego akcentowania
119.– 120.	Organizujemy klasowy konkurs pięknego czytania		<ul style="list-style-type: none"> – odczytuje zgodnie z wymogami kultury żywego słowa wybrany przez siebie fragment tekstu – odczytuje zgodnie z 	<ul style="list-style-type: none"> – rozwiązuje poprawnie test sprawdzający rozumienie tekstu popularnonaukowego

			wymogami kultury żywego słowa wskazany przez nauczyciela fragment tekstu – rozwiązuje poprawnie większość zadań testu sprawdzającego rozumienie tekstu popularnonaukowego	
121.– 122.	Czy opowiadanie Sławomira Mrożka <i>Wesele w Atomicach</i> ma charakter humorystyczny czy parodystyczny?	S. Mrożek, <i>Wesele w Atomicach</i>	– określa narratora opowiadania – zwraca uwagę na język, którym się posługuje narrator – rozróżnia w tekście elementy realistyczne i fantastyczne – wyjaśnia, dlaczego przedstawiony świat jest absurdalny – wskazuje w opowiadaniu elementy groteskowe i absurdalne – określa charakter opowiadania – wymienia cechy, które ośmieszył w swoim opowiadaniu Mrożek – wyjaśnia, jakie dwa światy zostały ze sobą zderzone – redaguje opowiadanie, w którym wykorzystuje absurd, karykaturę i groteskę	– wyjaśnia budowę słowotwórczą nazwy „Atomice” – wymienia elementy świata przedstawionego – wskazuje wyrażenia gwarowe i określa ich funkcje – wyjaśnia, w jakim celu autor użył przekształconych frazeologizmów
123.	Czemu służą dialektyzmy i regionalizmy?		– wyjaśnia, czemu służy dialektyzacja – dokonuje podziału dialektizmów – definiuje regionalizmy	– redaguje tekst z użyciem stylizacji językowej
124.– 125.	Świat – zdumiewa, zachwyca, zaskakuje...	J. Twardowski, <i>Abecadło dziewięćdziesięciolatka</i>	– czyta tekst ze zrozumieniem – wyjaśnia, co, według księdza Twardowskiego, może być obiektem zachwytu nad światem – na podstawie refleksji Twardowskiego i własnych przemyśleń w dowolnej formie rozwija	– wykonuje ilustrację odnoszącą się do tematu lekcji

			myśl: „W otaczającym świecie zdumiewa mnie i zachwyca...”	
126.– 127.	Pisemny sprawdzian wiadomości		– częściowo odpowiada na pytania zawarte w sprawdzianie	– udziela poprawnych odpowiedzi na pytania zawarte w sprawdzianie
W świecie kultury – kino, telewizja, radio, prasa				
128.	W świecie kultury masowej		– definiuje termin „mass media” – omawia środki masowego przekazu jako element kultury masowej – przedstawia historię prasy, radia, telewizji i Internetu	– rozpoznaje języki poszczególnych mediów – omawia historyczne podłoże powstawania różnych mediów oraz ich rolę w rozwijającej się cywilizacji
129.	Media we współczesnym świecie i ich funkcje		– omawia rolę mediów jako narzędzia komunikacji – analizuje przekazy medialne: radiowe, telewizyjne, prasowe – wypowiada się na temat obejrzanego programu lub przeczytanego artykułu	– określa funkcje mediów we współczesnym świecie – określa zagrożenia wynikające z bezkrytycznego odbioru mediów – posługuje się parafrazą „czwarta władza” – objaśnia pojęcia: „perswazja”, „manipulacja”, „konsumpcja” – wartościuje formy przekazu medialnego
130.– 131.	Wizerunek człowieka kreowany przez media		– analizuje ofertę programową różnych kanałów telewizyjnych i wybiera programy pożyteczne – wartościuje informacje podawane w mediach – dostrzega wpływ mediów na motywacje i zachowania odbiorcy – ma świadomość zagrożeń związanych z przekazami medialnymi – krytycznie ocenia ofertę mediów – charakteryzuje typ odbiorców wybranych	– rozpoznaje wpływ informacji i wytworów produkcji medialnych na różne aspekty życia – komentuje wydarzenia i informacje prezentowane w mediach – samodzielnie wyciąga wnioski – omawia granice wolności mediów – przedstawia sposoby kreowania rzeczywistości przez media

			propozycji medialnych	
132.	Komunikacja przez telefon i Internet – korzyści i zagrożenia		– omawia specyfikę komunikacji przez telefon – zna zasady, o których powinien pamiętać internauta	– wskazuje podstawowe zalety i zagrożenia wynikające z masowego dostępu do Internetu – przedstawia Internet jako medium XXI w.
133.– 134.	Czy zapożyczenia muszą sprawiać nam ortograficzne kłopoty?		– przedstawia reguły dotyczące formy, wymowy i pisowni wyrazów zapożyczonych – wie, w jakich źródłach należy szukać pomocy w razie wątpliwości dotyczących zapożyczeń	– korzystając z dostępnych źródeł, przygotowuje prezentację na temat współczesnych zapożyczeń
135.	Manipulacja językowa		– wie, czym jest perswazja i czemu służy – wskazuje na manipulację językową jako negatywną odmianę perswazji – wskazuje charakterystyczne dla manipulacji formy językowe – definiuje terminy „nowomowa” i „demagogia”	– wyszukuje w prasie szablony językowe – dokonuje korekty wskazanych sformułowań niepoprawnych językowo
136.	Fascynacja sportem w poezji i prozie	K. Zuchora, <i>Sport w poezji i prozie</i>	– czyta ze zrozumieniem tekst K. Zuchory <i>Sport w poezji i prozie</i> – wyraża własne zdanie na temat sportu – wie, na czym polega zasada <i>fair play</i> – wyraża swój sąd na temat przestrzegania przez sportowców, sędziów, kibiców zasady <i>fair play</i>	– w dowolnej formie wyraża własną opinię na temat związku sportu i kultury – pisze sprawozdanie z zawodów sportowych
137.– 138.	Piszemy reportaże – czyli relacjonujemy wydarzenia, które przykuwają naszą uwagę		– wie, jaką formą wypowiedzi jest reportaż i zna jego cechy – redaguje reportaż na wskazany temat	– samodzielnie redaguje reportaż na wybrany temat
	W świecie lektur			
139.– 140.	Życie mieszkańców stolicy w czasie	M. Białoszewski, <i>Pamiętnik z powstania</i>	– określa elementy świata przedstawionego	– wyjaśnia, czemu służą w utworze onomatopaje

	powstania – M. Białoszewski, <i>Pamiętnik z powstania warszawskiego</i>	<i>warszawskiego</i> (fragmenty)	– zwraca uwagę na język narracji – wskazuje w tekście opisy sytuacji, miejsc, osób	– formułuje argumenty do tezy: Powstanie warszawskie ciągle ważne dla Polaków
141.	<i>Kamienie na szaniec</i> A. Kamińskiego dokumentem epoki	A. Kamiński, <i>Kamienie na szaniec</i>	– prezentuje biografię autora – przedstawia okoliczności powstania utworu, podkreślając, że jest to opowieść oparta na autentycznych wydarzeniach – zna treść utworu – wyjaśnia znaczenie tytułu utworu – wskazuje cechy, które pozwalają nazwać <i>Kamienie na szaniec</i> powieścią dokumentalną	– rzeczowo uzasadnia, dlaczego utwór jest dokumentem epoki – wyjaśnia, w czym tkwi popularność książki
142.– 143.	Charakteryzujemy bohaterów powieści A. Kamińskiego	A. Kamiński, <i>Kamienie na szaniec</i>	– wymienia bohaterów i wskazuje ich charakterystyczne cechy – wyjaśnia pseudonimy bohaterów – wybiera bohatera, który jest mu najbliższy i uzasadnia swój wybór	– opowiada losy poszczególnych bohaterów – wskazuje, w jaki sposób dom, szkoła, harcerstwo wpłynęły na ukształtowanie charakterów i postaw młodych bohaterów powieści
144.– 145.	Dojrzewanie młodzieży polskiej w czasach wojny – A. Kamiński <i>Kamienie na szaniec</i>	A. Kamiński, <i>Kamienie na szaniec</i>	– przedstawia portret młodzieży polskiej w czasie wojny – opowiada o dylematach moralnych młodych bohaterów – wskazuje, że wojna sprawiła, że musieli szybko dojrzeć emocjonalnie – redaguje rozprawkę na temat: „ <i>Kamienie na szaniec</i> A. Kamińskiego to książka o prawdziwej przyjaźni”	– wyjaśnia, dlaczego bohaterowie <i>Kamieni na szaniec</i> umieli „pięknie umierać i pięknie żyć”
146.	Szyk wyrazów z zdaniu		– wie, jaki szyk zdania występuje w języku polskim – zna zasady występowania wyrazów w	– podaje przykłady szyku przestawnego

			zdaniu ze względu na znaczenie całego zdania	
147.– 148.	<i>Moje życie zaczęło się od końca ...</i> – świadectwem osobistej tragedii Haliny Birenbaum	H. Birenbaum, <i>Moje życie zaczęło się od końca ...</i> , <i>Życie jako nadzieja</i> (fragmenty)	– wskazuje słowa klucze w wierszu – dostrzega sens życia i wartość człowieka – interpretuje wiersz, uwzględniając kontekst biograficzny autorki – na podstawie przeczytanych fragmentów <i>Życia jako nadziei</i> opowiada o zdarzeniach, które wywarły na nim szczególne wrażenie	– odczytuje refleksję zawartą w wierszu – definiuje pojęcia: holocaust, rasizm, ksenofobia, dyskryminacja rasowa, ludobójstwo
149.	Opowiadamy o dzieciństwie Hali Grynsztejn	H. Birenbaum, <i>Życie jako nadzieja</i> (fragmenty)	– przedstawia własne wyobrażenie szczęśliwego dzieciństwa – wypowiada się na temat prawa każdego dziecka do szczęśliwego dzieciństwa – opowiada o losach Hali Grynsztejn	– w dowolnej formie wypowiada się na temat praw dziecka
150.	Losy Hali Grynsztejn – piszemy artykuł	H. Birenbaum, <i>Życie jako nadzieja</i> (fragmenty)	– zna zasady redagowania artykułu – wspólnie z grupą redaguje artykuł o losach Hali Grynsztejn	– samodzielnie redaguje artykuł o losach Hali Grynsztejn
151.– 153.	Człowiek wobec zagrożenia – reportaż Ryszarda Kapuścińskiego	R. Kapuściński, <i>Wojna futbolowa</i> (fragment)	– dokonuje wyboru reportażu i czyta go ze zrozumieniem – opisuje wydarzenia przedstawione w reportażu – wypowiada się na temat zachowania ludzi w obliczu zagrożenia	– przedstawia swoje refleksje na temat wpływu biografii R. Kapuścińskiego na kształt jego reportażu
154.– 155.	Moje fascynacje literackie – prezentacja lektury do wyboru		– opowiada o typie literatury, który preferuje – podaje tytuły ulubionych lektur – pisze recenzję wybranej lektury	– potrafi zachęcić do przeczytania wskazanej książki – reklamuje typ czytanej literatury – wskazuje na rolę czytania w życiu człowieka, a także korzyści, które z tego płyną
156.	Pożegnania bywają niełatwe		– redaguje mowę pożegnalną,	– przygotowuje scenariusz uroczystości

			podziękowanie, zaproszenie	pożegnalnej
--	--	--	-------------------------------	-------------